

Creative Leadership of Educational Institution Administrators Under the Jurisdiction of the Buriram Primary Educational Service Area Office 3

Thippawan Bunnukul¹ and Suvijuk Mansaraneeyatham²

Nakorn Ratchasima College, Thailand

¹E-mail: ningnittaya1@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-8675-0270>

²Corresponding author email: suvijuk2564@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-5906-3526>

Received 22/05/2024

Revised 30/05/2024

Accepted 25/06/2024

Abstract

Background and Aims: Changes within and outside the country have an impact on Thai education. It reflects that Thailand still has to deal with the changing trends of the 21st-century world that are fast, complex, and difficult to predict. Although the country's education management still has problems with the quality of students and graduates, their academic achievement and various skills are still unsatisfactory. Including attitudes, values, and behaviors that change with globalization. This research aims to: (1) Study the level of creative leadership of school administrators under the Buriram Primary Educational Service Area Office 3. (2) Compare the creative leadership of school administrators. And (3) study guidelines for developing creative leadership among school administrators. This research includes an assessment of the current status. Comparison and developing approaches to improve creative leadership. Which is important for developing the quality of education in those areas.

Methodology: The sample groups in this research include: School administrators and teachers in the academic year 2023 totaling 335 people. The sample size was determined according to Krejci and Morgan's table. The research tools were a questionnaire, a 5-level rating scale, and an interview form. The index of concordance (IOC) was between 0.80 - 1.00 and the confidence value of the entire questionnaire was 0.84 using frequency, percentage, mean, and standard deviation. And the F-test for data analysis.

Results: The results of the research found that: (1) creative leadership of school administrators Both overall and individual aspects are at a high level. (2) Comparison of creative leadership classified by age and work experience and the size of the educational institution Overall, no differences were found. And (3) guidelines for developing creative leadership of school administrators under the Buriram Primary Educational Service Area Office 3 including 1. Management with flexible thinking 2. having a vision for work 3. using your imagination and 4. strengthening teamwork skills.

Conclusion: High degrees of creative leadership are demonstrated by school administrators in Buriram Primary Educational Service Area Office 3, according to the research. Development guidelines place a strong emphasis on improved teamwork abilities, flexible thinking, imaginative use, and visionary work.

Keywords: Leadership; Creative Leaders; Educational Institution Administrators

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ทิพวัลย์ บุญนุกูล และ สุวิจักขณ์ มั่นสารนิยธรรม

วิทยาลัยนครราชสีมา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกประเทศมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของไทย สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังคงต้องรับมือกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ที่รวดเร็ว ซับซ้อน และยากต่อการคาดการณ์ แม้ว่าการจัดการศึกษาของประเทศจะยังคงมีปัญหาในด้านคุณภาพของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและทักษะต่าง ๆ ยังไม่น่าพึงพอใจ รวมทั้งทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (2) เปรียบเทียบด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และ (3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การวิจัยนี้ครอบคลุมทั้งการประเมินสถานะปัจจุบัน การเปรียบเทียบ และการพัฒนาแนวทางเพื่อปรับปรุงซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนปีการศึกษา 2566 จำนวน 335 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซ์และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.84 โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง (2) การเปรียบเทียบด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่พบความแตกต่าง และ (3) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ 1. การบริหารงานด้วยความคิดยืดหยุ่น 2. การมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงาน 3. การใช้จินตนาการ และ 4. การเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม

สรุปผล: ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับสูง แนวทางการพัฒนาให้มีความสำคัญกับความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่ดีขึ้น การคิดที่ยืดหยุ่น การใช้จินตนาการ และการทำงานที่มีวิสัยทัศน์

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; ผู้นำเชิงสร้างสรรค์; ผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของประเทศ ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยยังคงเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ซับซ้อน และคาดการณ์ได้ยาก ในขณะที่ผลการจัดการศึกษาของประเทศในทุกๆ ระดับยังคงมีปัญหาทั้งในด้านคุณภาพของคนไทยที่ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่าง ๆ ที่ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาคุณลักษณะ

และทักษะอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพึงพอใจและทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การเลื่อนไหลของกระแสวัฒนธรรมโลกที่ผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่นซึ่งนำไปสู่การสูญเสียคุณค่าทางวัฒนธรรมดั้งเดิมและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในสังคมไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเทคโนโลยีสารสนเทศและกระแสแห่งโลกาภิวัตน์เข้ามามีอิทธิพลอย่างมากต่อการบริหารจัดการองค์การสมัยใหม่ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น การแก้ปัญหาแบบเดิม ๆ มักจะใช้ไม่ได้ผล ผู้บริหารจึงถือเป็นบุคคลสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สำหรับผู้นำยุคใหม่จึงต้องมีการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงความเป็นผู้นำที่มีอยู่ให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบันตลอดเวลา โดยต้องมีลักษณะพื้นฐานของการเป็นผู้นำประกอบไปด้วยการมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคตที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มีทิศทางและจะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างชัดเจน (เกศณี กลืนเทศ, 2562) ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่สร้างสรรค์และแปลกใหม่ ซึ่งอาจจะปรับปรุงหรือพัฒนาจากแนวทางเดิมหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับศักยภาพของการบริหารของผู้บริหาร บทบาทของผู้บริหารด้านความยืดหยุ่น คือการแสดงออกถึงการเปิดใจรับสิ่งใหม่ ๆ การคิดค้นวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างอิสระไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคย รู้จักสร้างบรรยากาศในการทำงานให้มีความเป็นกันเอง (อิตติขาม เจะหะ, 2564) ผู้บริหารจึงต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆและทรัพยากรที่เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา คือครูผู้สอน หากครูผู้สอนหมดหวังหรือหมดกำลังใจในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานก็จะลดลง ตามภาวะของแรงจูงใจที่มีต่อตัวครู ดังนั้นหากครูมีขวัญกำลังใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสถานภาพทางสังคมที่ดีแล้วย่อมส่งผลให้ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ ปฏิบัติงานที่อย่างเต็มกำลังและเต็มความสามารถ (สรายุทธ ชูยก, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ แก่ สถานศึกษาในสังกัดทั้ง 8 อำเภอ ประกอบด้วยสถานศึกษาในอำเภอนางรอง อำเภอน้อง อำเภอนางรองหงส์ อำเภอนโนนสุวรรณ อำเภอนโนนดินแดง อำเภอปะคำ อำเภอละหานทราย และอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่กว้างใหญ่ การเดินทางมาติดต่อราชการบางครั้งไม่สะดวก การรับทราบข้อราชการจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทางเดียว อาจทำให้ขาดความเข้าใจที่ชัดเจนในข้อราชการ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา การจัดให้มีการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา จะช่วยให้การสื่อสาร การประสานงานเกี่ยวกับข้อราชการ การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3, 2566)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 สามารถนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำ สามารถปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3

การทบทวนวรรณกรรม

การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา มีการวางแผนกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกัน ทำการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการจัดการศึกษา ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถเกิดขึ้นในลักษณะต่าง ๆ ได้มากมาย ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนมีมาแต่กำเนิด มนุษย์จะแสดงความคิดสร้างสรรค์อย่างไรขึ้นอยู่กับบรรยากาศหรือสถานการณ์ในการสร้างสรรค์ และสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ประกอบไปด้วยการตระหนักรู้ การเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เรียนรู้เทคนิควิธีการในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และเพิ่มพูนศักยภาพ เพื่อนำไปสู่การเป็นผู้นำที่ดีได้

บงกช วิจบ (2560) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม ศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบ ว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการบริหารเวลา ด้านความยืดหยุ่นและด้านการไว้วางใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านจินตนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรศักดิ์ ปักกระโถ (2560) ได้ศึกษา การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการศึกษาพบว่า 1) บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและ3) ผลการเปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เกศณี กลืนเทศ (2562) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า 1) การศึกษาภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงานพบว่า โดยรวมและรายด้านทุก ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบ ว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ธนาภรณ์ นิลพัทพันธ์ (2562) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต32 การปรับความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่จำนวน 341 พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารเวลา การไว้วางใจ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ความคิดของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ บงกช วิจิตร (2560), สุรศักดิ์ ปักกระโท (2560), รอชียะห์ ลาเต๊ะ (2561), เกศณี กลิ่นเทศ (2562), จุฑามาส ชื่นห้วน (2562), เตือนใจ สุนกุล (2562), สไบแพร สัพโส (2562), ณัฐฐ ช่วยงาน (2565), มานะศักดิ์ สมบูรณ์ (2564), เสาวณีย์ สมบูรณ์ศิริรัตน์ (2562), บุศรา ปุณธิบูรณ์ (2563), แก้วมณี ปัทมะ (2564), วิมลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม (2564), จินตนา ดิดวงพันธ์ (2565), ชูไธรี มะลิเป็ง (2565), ณัฐกิตติ์ บุญเก่ง (2565), อารปี ทองศรีนุ่น (2565), สรายุทธ ชูยก (2565) และ จินตนา แสนภูวา (2566) นำมาสังเคราะห์ที่ได้ 5 ด้าน คือ 1. ด้านความคิดยืดหยุ่น 2. ด้านการมีวิสัยทัศน์ 3. ด้านจินตนาการ 4. ด้านการทำงานเป็นทีม ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

1. อายุ
2. ประสบการณ์ทำงาน
3. ขนาดของสถานศึกษา

ตัวแปรตาม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านความคิดยืดหยุ่น (2) ด้านวิสัยทัศน์ (3) ด้านจินตนาการ และ (4) ด้านการทำงานเป็นทีม

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ทำการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2566 รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,551 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวนรวมทั้งสิ้น 335 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended)

2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ 4 ด้าน คือ 1. ด้านความคิดยืดหยุ่น 2. ด้านวิสัยทัศน์ 3. ด้านจินตนาการ และ 4. ด้านการทำงานเป็นทีม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.3 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และเก็บแบบสอบถามกลับคืนได้จำนวน 335 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยผู้ตอบจะได้รับคำถามเช่นเดียวกัน และในลำดับขั้นตอนเดียวกัน ซึ่งช่วยให้ผู้ถามถามได้ตรงประเด็นที่ต้องการ ไม่ออกนอกเรื่อง ไม่เกินขอบเขตที่กำหนดไว้ และข้อมูลที่ได้รับสามารถนำมาประมวลผลได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสัมภาษณ์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F - test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.4 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่ (n=217)	ร้อยละ
1. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	141	42.10
ระหว่าง 31 - 50 ปี	158	47.16
ระหว่าง 51 - 60 ปี	36	10.74
รวม	335	100
2. ประสบการณ์ทำงาน		
1- 5 ปี	94	28.00
6- 10 ปี	140	42.00
11 ปี ขึ้นไป	101	30.00
รวม	335	100

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่ (n=217)	ร้อยละ
3. ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดใหญ่	26	7.76
ขนาดกลาง	254	75.83
ขนาดเล็ก	55	16.41
รวม	335	100

จากตารางที่ 1 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 42.10 อายุระหว่าง 31-50 ปี จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 47.16 อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 10.74 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 ประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 ประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.76 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 75.83 และสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 55 คนคิดเป็นร้อยละ 16.41

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต.3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยใช้ทดสอบค่า F-test

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา.สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านวิสัยทัศน์	4.29	0.82	มาก	1
2	ด้านจินตนาการ	4.27	0.86	มาก	2
3	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.20	0.92	มาก	3
4	ด้านความคิดยืดหยุ่น	4.16	0.88	มาก	4
	ภาพรวม	4.23	0.87	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.82) รองลงมา คือ ด้านจินตนาการ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.86) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.92) และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความคิดยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.88) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม อายุ โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	อายุต่ำกว่า 30 ปี		อายุ 31-50 ปี		อายุ 51-60 ปี	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	วิสัยทัศน์	4.28	0.81	4.30	0.80	4.25	0.97
2	จินตนาการ	4.35	0.82	4.19	0.88	4.28	0.94
3	การทำงานเป็นทีม	4.26	0.85	4.13	0.94	4.22	1.15
4	ความคิดยืดหยุ่น	4.20	0.92	4.14	0.86	4.14	0.76
	ภาพรวม	4.27	0.83	4.19	0.84	4.22	0.92

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มี อายุต่ำกว่า 30 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.83) และรายด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านจินตนาการ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.82) รองลงมาตามลำดับคือ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.81) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.85) และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านความคิดยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.93)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีอายุ 31-50 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.84) และรายด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.80) รองลงมาตามลำดับคือ ด้านจินตนาการ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.88) ด้านความคิดยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.86) ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.94)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีอายุ 51-60 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.92) และรายด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านจินตนาการ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.94) รองลงมาตามลำดับคือ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.97) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 1.15) ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ความคิดยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.76)

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม อายุ โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	0.068	2	0.034	0.050	0.951
	ภายในกลุ่ม	226.421	332	0.682		
	รวม	226.490	334			

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.858	2	0.929	1.246	0.289
	ภายในกลุ่ม	247.498	332	0745		
	รวม	249.355	334			
ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	1.148	2	0.574	0.668	0.513
	ภายในกลุ่ม	285.240	332	0.859		
	รวม	286.388	334			
ด้านความคิดยืดหยุ่น	ระหว่างกลุ่ม	0.288	2	0.144	0.187	0.829
	ภายในกลุ่ม	255.682	332	0.770		
	รวม	255.970	334			
ภาพรวม รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.495	2	0.247	0.342	0.710
	ภายในกลุ่ม	240.087	332	0.723		
	รวม	240.582	334			

*p < .05

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ต่อภาวะผู้นำเชิงสร้าง
สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนก
ตาม อายุ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้าง สร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี		ประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี		ประสบการณ์ทำงาน 11 ปี ขึ้นไป	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	วิสัยทัศน์	4.36	0.81	4.24	0.79	4.28	0.87
2	จินตนาการ	4.34	0.85	4.27	0.90	4.19	0.83
3	การทำงานเป็นทีม	4.28	0.79	4.04	0.98	4.34	0.93
4	ความคิดยืดหยุ่น	4.23	0.75	3.96	0.97	4.39	0.77
	ภาพรวม	4.30	0.78	4.13	0.88	4.30	0.82

จากตารางที่ 5 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงาน 1- 5 ปี โดยภาพรวม
อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.78) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-

10 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.88) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงาน 11 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4. \bar{X} 30$, S.D.= 0.82)

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	0.807	2	0.403	0.594	0.553
	ภายในกลุ่ม	225.683	332	0.680		
	รวม	226.490	334			
ด้านจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.137	2	0.569	0.761	0.468
	ภายในกลุ่ม	248.218	332	0.748		
	รวม	249.355	334			
ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	6.204	2	3.102	3.675*	0.026
	ภายในกลุ่ม	280.184	332	0.44		
	รวม	286.388	334			
ด้านความคิดยืดหยุ่น	ระหว่างกลุ่ม	11.436	2	5.718	7.763*	0.001
	ภายในกลุ่ม	244.535	332	0.737		
	รวม	255.970	334			
ภาพรวมรวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	2.447	2	1.223	1.752	0.175
	ภายในกลุ่ม	231.885	332	0.698		
	รวม	234.332	334			

*p < .05

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความคิดยืดหยุ่น และด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดของสถานศึกษา					
		ขนาดใหญ่ 26 คน		ขนาดกลาง 254 คน		ขนาดเล็ก 55 คน	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	วิสัยทัศน์	4.23	0.86	4.29	0.81	4.31	0.88

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดของสถานศึกษา					
		ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก	
		26 คน		254 คน		55 คน	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
2	จินตนาการ	4.50	0.86	4.27	0.83	4.13	0.98
3	การทำงานเป็นทีม	3.96	1.15	4.11	0.93	4.64	0.75
4	ความคิดยืดหยุ่น	4.27	0.87	4.12	0.86	4.33	0.92
ภาพรวม		4.24	0.91	4.20	0.84	4.35	0.84

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.91) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในสถานศึกษาขนาดกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.84) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.84)

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	0.109	2	0.055	0.080	0.923
	ภายในกลุ่ม	226.381	332	0.682		
	รวม	226.490	334			
ด้านจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2.490	2	1.245	1.675	0.189
	ภายในกลุ่ม	246.865	332	0.744		
	รวม	249.355	334			
ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	13.774	2	6.887	8.126*	0.000
	ภายในกลุ่ม	281.378	332	0.848		
	รวม	295.152	334			
ด้านความคิดยืดหยุ่น	ระหว่างกลุ่ม	2.289	2	1.144	1.498	0.225
	ภายในกลุ่ม	253.681	332	0.764		
	รวม	255.970	334			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.053	2	0.526	0.740	0.478
รวมเฉลี่ย	ภายในกลุ่ม	236.006	332	0.711		
	รวม	237.059	334			

*p < .05

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน สามารถบริหารจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการทำงานได้ นำหลักวิชาการและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ เปิดโอกาสในการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบุคลากรเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน มีการติดตามผลการดำเนินงานร่วมกันของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ มีการสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อสมาชิกในองค์กร บริหารโดยยึดความยุติธรรม บริหารด้วยความมีวินัย สามารถบริหารจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการทำงานได้ บริหารจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการทำงานได้ และมีกระบวนการหรือขั้นตอนที่ผ่านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลธาวิน วัชรธำรงค์, ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์ และกนกวรรณ ทองขาวกรู (2565) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ด้านแรงบันดาลใจ ด้านจินตนาการ และด้านวิสัยทัศน์ 2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

2.1 จำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย บุคคลยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกันมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการที่อยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมคล้ายคลึงกัน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจเข้าถึงบทบาทหน้าที่กันมากขึ้น และมีแนวคิดเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มีการสร้างความรู้ใหม่และสามารถใช้ความรู้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ สร้างแนวคิดใหม่ ๆ วิธีการใหม่ ๆ ในการพัฒนาหน่วยงานจนนำไปสู่การปฏิบัติที่เห็นผลเชิงประจักษ์ ส่งเสริมให้ทีมงานมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพบปะสังสรรค์ตามสมควร มีการแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ และการดูแลเอาใจใส่เป็นกรณีพิเศษในความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อความเติบโตในหน้าที่การงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รอชียะห์ ลาเต๊ะ (2561) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานีภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร

สถานศึกษาใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหาร รั้งระบบการทำงานทางด้านการศึกษเป็นอย่างดี รู้และเข้าใจปัญหาภายในสถานศึกษา เข้าใจบริบทแวดล้อม สถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การออกแบบและเลือกปรับนโยบายอย่างเหมาะสมในการพัฒนาสถานศึกษาให้ตรงจุด สิ่งเหล่านี้ผู้บริหารจึงต้องอาศัยประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารทั้งสิ้น อีกทั้งผู้บริหารยังมีการสร้าง บรรยากาศที่ดีในการทำงาน ส่งเสริมให้คณะครูมีความยืดหยุ่นในการคิดและการทำงาน สนับสนุน ช่วยเหลือ ในการปฏิบัติงานของครู สามารถบริหารจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการทำงาน ได้ มีความเป็นกันเองและถ่อมตนในการทำงานกับบุคลากร สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆเพื่อกำหนด เป้าหมายของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ ปักกระโถ (2560) ได้ศึกษา การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ผลการศึกษาพบว่า 1) บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบ บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและ3) ผลการ เปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดย ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารแต่ละโรงเรียนมีการบริหารที่เป็นไปตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ มีเป้าหมายเดียวกันคือส่งเสริมสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรและนักเรียนให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีการบริหารจัดการศึกษาที่เป็นไปตามหลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงต้องมีความพร้อมทางด้านสภาพแวดล้อม ที่พร้อมทั้งสื่อและวัสดุอุปกรณ์ มีเทคโนโลยีและบรรยากาศที่เอื้อต่อการ เรียนรู้และมีความปลอดภัย รวมถึงความพร้อมของบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้น ความเป็นเลิศของสถานศึกษา มีการส่งเสริมทางด้านวิชาการ ส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆเพื่อใช้ในการ จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร จันทรเปล่ง, ศุภชนกฤษ ยอดสละ และ ธัญเทพ สิทธิเสื่อ (2566) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุรินทร์ ผลวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ผู้บริหารมีการแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วทันเวลาในสถานการณ์ปัจจุบัน และมีความรอบคอบเสมอ ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์กว้าง มองภาพรวมทุกด้านก่อนอย่างรอบคอบ ก่อนการพัฒนาสถานศึกษา ต้องมี จินตนาการในการคิด มองภาพรวมของปัญหาได้ชัดเจน คิดหารูปแบบในการแก้ปัญหาต่าง ๆ หลากหลาย รูปแบบ เพื่อพัฒนาให้ดีขึ้นจากเดิม คือ ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุน หรือสร้างแรงบันดาลใจ ให้บุคลากรใน

สถานศึกษาสร้างสรรค์ผลงานหรือทำผลงานต่าง ๆ ซึ่งแนวทางในการพัฒนาดังกล่าวนั้นเป็นแนวทางที่สามารถที่จะพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ และเป็นสิ่งที่สามารถนำไปส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามแนวทางเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดความเข้าใจในนโยบายวิสัยทัศน์และสามัคคี สามารถดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติมา สิริอด (2565) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วยแนวทางพัฒนา 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่น และปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีจินตนาการ ด้านการทำงานเป็นทีม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วทันเวลาในสถานการณ์ปัจจุบัน และมีความรอบคอบเสมอผู้บริหารควรมีอารมณ์ที่มั่นคง มีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนแสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นที่มีความคิดแตกต่างแล้วนำมาพิจารณาด้วยเหตุและผล และมีการบริหารด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

1.2 ผู้บริหารควรมีแนวความคิดที่เปิดกว้าง มองภาพรวมขององค์กรทุกด้านอย่างรอบคอบก่อนการพัฒนาสถานศึกษา ควรมีการวางแผนแนวทางในการดำเนินงานร่วมกับบุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อนำความรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ มาปรับใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

1.3 ผู้บริหารต้องมีจินตนาการในการคิด มองภาพรวมของปัญหาได้ชัดเจน คิดหารูปแบบในการแก้ปัญหาต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ เป็นผู้ที่คอยให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางในการทำงานได้ คอยสนับสนุนการทำงานของบุคลากรในด้านความสะอาดในการจัดการเรียนการสอน อาทิ เช่น สื่อการสอน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์สำนักงาน รวมถึงระบบสารสนเทศที่ทันสมัยเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว

1.4 ผู้บริหารต้องรู้จักสร้างบรรยากาศในการทำงานร่วมกันในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องเป็นนักประสานงาน หรือนักประชาสัมพันธ์ที่ดี ส่งเสริม สนับสนุน หรือสร้างแรงบันดาลใจ ให้บุคลากรในสถานศึกษาสร้างสรรค์ผลงานหรือทำผลงานต่าง ๆ ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองด้านการใช้เทคโนโลยี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาและการแสดงออกของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

2.2 ควรศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมหรือขัดขวาง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเป็นสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรอื่นๆ เช่น ตำแหน่ง ระดับการศึกษา หรือศึกษาความสัมพันธ์ต่องานด้านต่างๆของสถานศึกษา อาทิเช่น งานวิชาการ งานการเงิน งานทั่วไป และงานบุคคล เป็นต้น

2.4 ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านอื่น ๆ เพื่อให้ครอบคลุมกับความต้องการของประเทศ หรือพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้บริหารในเรื่องของภาวะผู้นำ ให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ มีทักษะภาวะผู้นำที่แท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- เกศณี กฐินเทศ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เดือนใจ สุนกุล. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เสาวนีย์ สมบูรณ์ศิริรัตน์. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- แก้วมณี ปัทมะ. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ศึกษาศาสตร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จินตนา แสนภูวา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารศึกษา): มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จินตนา ดิดวงพันธ์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จุฑามาส ชุณหวัน. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ชุตินา สิริอด. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วารสารสถาบันวิจัยพินิจธรรม. 9(3), 105-120.
- ชูไธรี มะลิเป็ง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

- ณัฐ ช่วยงาน. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณัฐกิตติ บุญเก่ง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ธนาภรณ์ นิลพินันท์. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- บงกช วิจบ. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุศรา ปุณธิบุรณ์. (2563). *องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พลธาวิณ วัชรทรรธารักษ์, ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์ และกนกวรรณ ทองขาวกรู้ง (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. *วารสารครุศาสตร์สาร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*. 16(1), 188-200.
- มานะศักดิ์ สมบูรณ์. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รอชียะห์ ลาเต๊ะ. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต3*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*. 13(1), 249 - 261.
- สไบแพร สัพโส. (2562). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สรายุทธ ชูยก. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. บุรีรัมย์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุนทร จันทรเปล่ง, ศุภธนฤช ยอดสละ และ ธัญเทพ ลิทธิเสื่อ (2566). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุรินทร์. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 17(3), 84-98.
- สุรศักดิ์ ปักกระโถ. (2560). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อารปี ทองศรีนุ่น. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อิตติชาม เจะหะ. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.